KOMUNIKAT
IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W KRAKOWIE

KWIECIEŃ 1938 | Przedruk dozwolony | ROK I. Nr 2

Gosp. IV/2/38.

Możliwości otwarcia warsztatów. *Biuro organizacyjno-handlowe Izby Rzemieślniczej w Krakowie rozpisało ankietę dotyczącą rozmieszczenia warsztatów rzemieślniczych w poszczególnych gminach, z prośbą o zapodanie, na terenie których gmin daje się odczuwać brak warsztatów danego zawodu. Zarządy gminne odpowiedziały na ankietę w 76%, wyszczególniając, jakich zawodów warsztaty w danym okręgu bądź nie są w możności zaspokoić potrzeb okolicznej ludności, bądź brak ich jest w ogólności. Na podstawie zebranych danych zestawiono poniżej spis miejscowości, w których otwartą pozostaje kwestia uruchomienia warsztatów rzemieślniczych, z uwzględnieniem, jakie warsztaty możnaby uruchomić w tych miejscowościach.*

Powiat Bochnia:

Lipnica Murowana, mieszkańców 8.950, warsztaty: cholewkarski, bednarski, kuśnierski;

Łapanów, mieszkańców 800, warsztaty: szewski, krawiecki, stolarski;

Zabierzów k. Niepołomic, mieszkańców 6875, warsztaty: szewski, krawiecki, kowalski.

Powiat Brzesko:

Borzęcin, mieszkańców 8.000, warsztaty: krawiecki, szewski, rymarski;

Radłów, mieszkańców 8.022, warsztat kowalski;

Szczurowa, mieszkańców 1.200, warsztaty: stolarski, krawiecki, ślusarski;

Uszew, mieszkańców 2.200, warsztaty: kołodziejski, koszykarski, rymarski, bednarski;

Wojnicz, mieszkańców 13.000 (w gromadach), warsztat bednarski;

Zakliczyn, mieszkańców 1.100 (w gromadach okolicznych 12.000), warsztaty: czapniczy, bednarski, powroźniczy, zegarmistrzowski, stolarski.

Powiat Dąbrowa Tarnowska:

Bolesław, mieszkańców 6.800, warsztaty: szewski, koszykarski;

Grębószów, mieszkańców 5.686, warsztat cholewkarski.

Powiat Chrzanów:

Babice k. Alwerni, mieszkańców 14.000, warsztaty: stolarski, krawiecki.

Powiat Dębica:

Borek Wielki, mieszkańców 7.083, warsztaty: krawiecki, szewski, rymarski, stolarski, kołodziejski;

Dębica gmina wiejska, warsztaty stolarskie meblowe;

Pilzno, mieszkańców 3.715, warsztat zegarmistrzowski;

Ropczyce, mieszkańców 2.265, warsztat krawiecki.

Powiat Gorlice:

Gładyszów, brak murarzy;

Czarne, mieszkańców 365, warsztat szewski.

Glinik Mariampolski, mieszkańców 11.223, warsztat: krawiecki i szewski;

Lipinki, mieszkańców 8.000, warsztaty: masarski, krawiecki;

Łużne, mieszkańców 2.460, warsztat ślusarsko-mechaniczny;

Uście Ruskie, mieszkańców 1.148, brak murarzy.

Powiat Jasło:

Harklowa, mieszkańców 1.500, warsztaty: krawiecki, szewski;

Kołaczyce, mieszkańców 1.428, warsztaty: blacharski, szklarski;

Krempna, mieszkańców 588, warsztaty: krawiecki (wojskowy), szewski, fryzjerski;

Tarnowiec, mieszkańców 7.642, warsztat krawiecki;

Żmigród Nowy, mieszkańców 2.240, warsztat kuśnierski.

Powiat Kraków:

Koźmice Wielkie, mieszkańców 12.000, warsztaty: kowalski, kołodziejski, szewski;

Ruszcza, mieszkańców 9.500, warsztat piekarski;

Kocmyrzów warsztaty: krawiecki, fryzjerski;

Zielonki, mieszkańców 1.530, warsztat stolarski.

(Dalszy ciąg str. 4)

Ks. 2/38.

Wpłaty gotówkowe. Izba w praktyce stwierdziła, że wiele osób przekazuje gotówkę na rachunek Izby, nie wyszczególniając na odcinku, na jaki cel została przeznaczona dana kwota. Ponieważ tego rodzaju wpłaty powodują nie potrzebną zwłokę w załatwieniu sprawy, Izba uprasza o dokładne zapodanie na odcinku przekazowym, na co kwota wpłacona jest przeznaczona.

Gosp. II. 2/38.

Kontyngenty przywozowe. Warsztaty rzemieślnicze, które reflektują na import surowców lub półfabrykatów z zagranicy z kontyngentów obowiązujących na maj i czerwiec br., mają wnosić podania do Biura organizacyjno-handlowego Izby Rzemieślniczej do 15 kwietnia br. Podania są do nabycia w biurze Izby, gdzie też udziela się wszelkich informacyj w sprawach związanych z pozwoleniami na przywóz z zagranicy surowców.

Gosp. I/2/38.

Dostawy. Izba powiadamia, że Centrala Handlowa Rzemiosla Warszawa ma zapotrzebowanie na dostawę szaf żelaznych i skrzynki kartotekowe. Warsztaty produkujące tego rodzaju artykuły zechcą porozumieć się z Biurem organizacyjno-handlowym Izby.

Gosp. II/2/38.

Dostawa surowców. Centrala Handlowa Rzemiosła, Warszawa, dostarcza surowce dla warsztatów rzemieślniczych cukierniczych, tapicerskich, szczotkarskich, jak też załatwia sprawy związane z sprowadzaniem z zagranicy skór surowych dla warsztatów garbarskich, oraz innych surowców.

Socj. 2/33.

Sprawy socjalne. Izba prowadzi rejestr pozostających bez pracy czeladników rzemieślników, posiadających kwalifikacje. W związku z tym Biuro organizacyjno-handlowe Izby zwraca się z prośbą do Cechów, jak również i warsztatów, aby zgłaszały do Izby zaistnienie możliwości zatrudnienia pozostającego bez pracy czeladnika w warsztacie.

L a c h m a n J a n, tokarz w metalu, poszukuje zajęcia.

B a r y s z S t a n i s ł a w, ślusarz maszynowy, poszukuje pracy.

M a l i n o w s k i J a n, lat 18, 7 klas szkoły powszechnej, prosi o przyjęcie do praktyki w warsztacie ślusarskim.

M a c h l o w s k i A n t o n i, lat 18, 6 klas szkoły powszechnej, prosi o przyjęcie do praktyki w warsztacie ślusarskim.

B a b e c k i L u d w i k, lat 16, 8 klas szkoły powszechnej prosi o przyjęcie do praktyki w warsztacie ślusarskim.

Va. 2/38.

Porady i pomoc dla rzemiosła. W praktyce Izba stwierdziła niejednokrotnie, że rzemieślnicy zasięgają porad w sprawach organizacyjnych, zawodowych i handlowych nie u własnego samorządu gospodarczego, narażając się bez potrzeby na straty i przykrości. Biuro organizacyjno-handlowe Izby stwierdzając, że mimo licznych okólników warsztaty nie orientują się w programie działalności biura, wydało wywieszkę (która znajduje się w każdym lokalu cechowym), streszczającą w krótkości działalność Biura. Każdy rzemieślnik, który zwróci się do Biura organizacyjno-handlowego Izby Rzemieślniczej w Krakowie, otrzyma wyjaśnienia szczegółowe i poradę.

Gosp. I. 2/2/38.

Ustalenie kursów papierów wartościowych przyjmowanych jako wadia i kaucje. Minister Skarbu obwieszczeniem z 23 lutego 1938 r. ustalił kurs, podług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe (listy zastawne, obligacje itp.) przez władze i urzędy państwowe jako wadia przy przetargach oraz jako kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek wypłaconych na dostawy i roboty rządowe. Informacyj udzielają Urzędy Skarbowe oraz biura Izby Rzemieślniczej w Krakowie.

Pod. IV. 5/2/38.

Podatek od lokali. Według dekretu Prezydenta R. P. z 14 listopada 1935 r. od podatku od lokali zwolnione są lokale lub ich części zajęte przez zakłady przemysłowe, a więc i warsztaty rzemieślnicze, wymienione w taryfie stanowiącej załącznik do ustawy o państwowym podatku przemysłowym (art. 23, cz. II, lit. C).

Opłata na fundusz pracy. Wedle ustawy o funduszu pracy, przedsiębiorstwa rzemieślnicze prowadzone na podstawie karty rzemieślniczej i wykupujące świadectwa przemysłowe VIII kategorii przemysłowej oraz pracownicy zatrudnieni w tych przedsiębiorstwach rzemieślniczych, zwolnieni są od ponoszenia opłat od zarobków i wynagrodzeń.

Pod. II. 3/2/38.

Informacje cechów o dochodowości rzemiosła. Izba Rzemieślnicza w Krakowie rozesłała w ciągu miesiąca marca do wszystkich cechów kwestionariusz dotyczący obrotów i dochodowości poszczególnych rzemiosł. W związku z tym Izba wyjaśnia, że dane

te niezbędne są dla opracowania norm średniej dochodowości dla wymiaru podatku dochodowego, i dlatego Izba prosi o nadesłanie dokładnych i wiernych informacyj, aby mogła przedstawić władzom skarbowym należycie umotywowaną opinię. Izba przedłuża zakreślony termin zwrócenia Izbie tychże kwestionariuszy najdalej do dnia 1 kwietnia br.

Pod. IV. 3/2/38.

Bonifikaty przy spłacie zaległości podatkowych. Rozp. Ministra Skarbu z 15 kwietnia 1935 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych przewiduje bonifikaty zaległości podatkowych powstałych przed 1 kwietnia 1934 r., a odroczonych do 31 marca 1938 r. w wysokości 10, 15, 20 i 25% dla tych płatników, którzy w ciągu każdego z lat budżetowych 1934/35, 1935/36, 1936/37, 1937/38 uiszczą podatek przepisany im w każdym z tych lat. Ponieważ urzędy skarbowe różnie interpretowały odnośne przepisy i pozbawiały płatników prawa do bonifikat, Ministerstwo wyjaśnia, że decydującą dla uzyskania ulgi jest data powstania w każdym roku zobowiązania podatkowego u płatnika, co następuje po doręczeniu mu nakazu płatniczego i w ten sposób należy rozumieć postanowienie par. 5 «podatek przypisany w roku budżetowym». Również Ministerstwo wyjaśniło, że spłata zaległości obligacjami 6%-wej pożyczki narodowej i 5%-wej pożyczki konwersyjnej z r. 1924 nie pozbawia płatnika bonifikat. W związku z tym Ministerstwo poleciło urzędom skarbowym, które na skutek błędnej interpretacji pozbawiły płatników przysługujących im ulg, aby decyzje swe sprostowały zgodnie z wyjaśnieniami odnośnego okólnika.

Ośw. II. — 1/2/38.

Kursy dokształcające. Przystępując do opracowania planu finansowego i organizacyjnego akcji kursów dokształcających wśród rzemiosła na terenie swego okręgu działania, Izba Rzemieślnicza w Krakowie zwraca się z gorącym apelem do Zarządów Cechów Rzemieślniczych, ażeby zechciały sprawie organizowania kursów dokształcających zawodowych poświęcić szczególną uwagę, albowiem jak wykazuje dotychczasowa praktyka większość cechów albo zgoła nie interesuje się tymi zagadnieniami, albo traktuje je na ogół dość obojętnie. Pomijając, że organizowanie kursów dokształcających i zawodowych stanowi jedno ze statutowych zadań cechów, należy stwierdzić, że dokształcanie zawodowe rzemieślników jest jednym z bardzo ważnych problemów, któremu cechy winny poświęcić szczególną uwagę. Za szczególnie aktualne Izba uważa organizowanie przez cechy kursów dokształcających dla kandydatów zamierzających przystąpić do składania egzaminów mistrzowskich i powołuje się przy tym na doskonałe wyniki, jakie osiągnęły cechy rzemieślnicze w Żywcu i w Jaśle, gdzie na ostatnio zorganizowanych kursach dokształcających uczęszczało ponad 100 kandydatów, którzy następnie złożyli egzaminy mistrzowskie przed komisjami egzaminacyjnymi mistrzowskimi, jakie Izba specjalnie w tym celu na miejscu ustanowiła. Cechy, któreby miały zamiar zorganizować analogiczne kursy dokształcające, znajdą pełne poparcie dla swych zamierzeń tak w Izbie Rzemieślniczej, jak i w Wojewódzkim Instytucie Rzemieślniczo-Przemysłowym w Krakowie, ul. Smoleńska l. 9, otrzymując wzorowy program kursów, a nawet i ewentualną pomoc finansową. Wszelkich informacji odnośnie organizacji kursów udzieli biuro Izby Rzemieślniczej, należy jednak zwracać się możliwie jak najwcześniej z uwagi na zapoczątkowane już prace nad planem organizacyjnym i finansowym tegorocznej akcji kursowej.

Gosp. IV. 4/2/38.

Sprzedaż i kupno złota. Komisja Dewizowa wydała w dniu 15 lutego 1938 r. nowy okólnik w sprawie sprzedaży i kupna złota na cele przemysłowo-przetwórcze naukowe i lecznicze, zmieniające postanowienia okólnika nr 10 z 13 maja 1936 r. Według odnośnych przepisów m. i. nabywać mogą złoto na cele techniczne i przemysłowe również osoby i firmy trudniące się przemysłem złotniczym (z wyjątkiem antykwariatów, przedsiębiorstw komisowych i magazynów dewocyjnych) na zasadzie właściwych świadectw przemysłowych, a na terenie woj. krakowskiego posiadające nadto świadectwa złotnicze wydane przez urzędy probiercze. Zwolnienie rzemieślnika przez Urząd Skarbowy od obowiązku wykupienia świadectwa przemysłowego, w myśl okólnika Min. Skarbu z 26 listopada 1936 r., zastępuje w danym wypadku posiadanie tegoż świadectwa.

Pod. II. 4/2/38.

Normy średniej dochodowości w r. 1937. Pan Minister Skarbu, odpowiadając na interpelację poselską Prezesa Związku Izb Rzemieślniczych R. P. posła Snopczyńskiego w sprawie norm dochodowości ustalonych na rok 1937 wyjaśnił, że powyższe normy zostały zatwierdzone w takiej wysokości, jak to ustaliły władze skarbowe, a opinia samorządu gospodarczego rzemiosła była tylko jednym z momentów w przewidzianej ordynacją podatkową procedurze ustalenia norm. Zarazem Pan Minister wyjaśnił, że dla uniknięcia wadliwości w ustaleniu norm Ministerstwo upoważnia dyrektorów Izb skarbowych, aby w przypadkach zwrócenia uwagi i dostarczenia konkretnych danych przez samorząd gospodarczy korygowały we własnym zakresie działania normy zatwierdzone przez Ministerstwo Skarbu.

(Ciąg dalszy ze str. 1)

Powiat Limanowa:

Mszana Dolna, mieszkańców 4.000, warsztaty: blacharski, tapicerski, rymarski, zegarmistrzowski;

Tymbark, mieszkańców 773, warsztat piekarski;

Ujanowice, mieszkańców 7.000, warsztat piekarski.

Powiat Myślenice:

Gdów, mieszkańców 1.888 (gmina zbiorowa 8.098), warsztat fryzjerski;

Zembrzyce, mieszkańców 2.000, warsztat bednarski.

Powiat Mielec:

Padew Narodowa, mieszkańców 8.673 (gmina zbiorowa), warsztat garbarski;

Wadowice Górne, warsztaty: bednarski, krawiecki.

Powiat Nowy Sącz:

Kobyle Gródek, mieszkańców 11.900, warsztaty: krawiecki, szewski;

Krynica-Wieś, mieszkańców 4.000, warsztat kuśnierski w okresie jesiennym i zimowym, rzeźbiarski w okresie letnim;

Łabowa, mieszkańców 1.200, warsztaty: szewski, kołodziejski, bednarski;

Łącko, mieszkańców 13.480, warsztat produkujący narty;

Nawojowa, mieszkańców 2.100, warsztaty: krawiecki, szewski;

Rytro, mieszkańców 1.600, warsztat rzeźbiarski.

Powiat Nowy Targ:

Jabłonka, warsztaty: krawiecki, fryzjerski, tapicerski, ślusarski;

Ludźmierz, mieszkańców 5.470, warsztaty: krawiecki, szewski;

Rabka, warsztaty: tapicerski, stolarski;

Zakopane, mieszkańców 18.600, warsztaty: kapeluszniczy, czapniczy, rękawiczniczy, bednarski, bieliźniarski, chemicznego czyszczenia i farbowania odzieży, piernikarski, garncarski.

Powiat Tarnów:

Wierzchosławice, mieszkańców 6.000, nie ma żadnego warsztatu rzemieślniczego.

Powiat Wadowice:

Stronie, mieszkańców 860, warsztat kowalski.

Powiat Żywiec:

Łodygowice, mieszkańców 8.674, warsztat blacharski;

Rajcza, mieszkańców 15.641, warsztat fotograficzny w sezonie letnim;

Sopotnia Wielka, mieszkańców 1.485, warsztaty: szewski, bednarski.

Poza tym w wielu miejscowościach, w których istnieją nawet dane warsztaty rzemieślnicze, Zarządy gminne stwierdzają, że warsztaty te nie są prowadzone przez kwalifikowanych rzemieślników.

Bliższych wyjaśnień w sprawach otwarcia warsztatów udziela Biuro organizacyjno-handlowe Izby, Kraków, św. Anny 9. Tel. 149-40.

Socj. 2/38.

Międzynarodowa wymiana czeladników.

Samorząd gospodarczy rzemiosła zamierza w najbliższym czasie przystąpić do wymiany czeladników rzemieślników z zagranicą. Pierwsza wymiana czeladników rzemieślników ma być zorganizowana z Niemcami. Czeladnik rzemieślniczy wymieniony z zagranicy powinien otrzymywać normalne wynagrodzenie za pracę, stosowane w danym warsztacie rzemieślniczym i w danym okręgu gospodarczym. Koszty przejazdu pokrywa sam rzemieślnik lub też organizacja rzemieślnicza kraju macierzystego. Wymieniani mogą być młodzi czeladnicy ze świadectwami czeladniczymi, którzy dobrze znają swój zawód, o prawym charakterze, dobrego prowadzenia i fizycznie zdrowi. Czas praktyki określa się na 1 rok.

Izba, powiadamiając o wymianie, uprasza organizacje rzemieślnicze o zapodanie: 1) warsztatów z wyszczególnieniem zawodów, które przyjmą cudzoziemców czeladników na praktykę. Warsztaty te winny posiadać warunki kwalifikujące je do przyjęcia czeladników niemieckich; 2) ustalenie z poszczególnymi warsztatami zgody ich właścicieli na przyjęcie czeladników niemieckich, podanie warunków płacy, mieszkaniowych, oraz imienne wyznaczenie opiekuna dla czeladników cudzoziemców.

Odnośnie czeladników polskich, którzy mają wyjechać do Niemiec, należy zapodać: 1) z jakich zawodów ma być dokonana pierwsza wymiana z podaniem szczegółowych danych, przy czym Izba zaznacza, że organizacje rzemieślnicze biorą odpowiedzialność za fachowe i moralne kwalifikacje kandydatów; 2) kto pokryje koszty przejazdu kandydata; 3) wyjednanie zgody władz administracyjnych na wyjazd dla każdego kandydata. O ile w danym okręgu znajdą się warsztaty reflektujące na przyjęcie czeladników z Niemiec, jak też i czeladnicy pragnący wyjechać za granicę, Izba po uwiadomieniu prześle odpowiednie druki do wypełnienia.

Ponieważ akcja wymiany rzemieślników będzie rozszerzona i na inne kraje, Izba uprasza o zebranie danych:

1) z jakiego kraju pragnie dany warsztat rzemieślniczy przyjąć czeladników,

2) do jakiego kraju pragnie wyjechać na roczną praktykę rzemieślniczą dany czeladnik.

Sprawy powyższe należy traktować jako b. pilne.

Prenumerata roczna: w Krakowie zł 2,40, zamiejscowa zł 3,60. Cena numeru zł 0,20.

Wydawca: Izba Rzemieślnicza w Krakowie. Redaktor odp. Władysław Szydłowski. Druk W. L. Anczyca i Spółki w Krakowie.